

Platser i Nyeds församling

Inledning

Denna förteckning är ett försök att sammanställa namn på platser mm i Nyeds församling. Då man studerar en karta upptäcker man ofta i vissa fall ganska spännande namn, vilka troligen berättar en del om platsens historia. I förteckningen finns namn på byar, boställen, sjöar, tjärnar, bäckar och höjder. Vissa av dessa namn riskerar att försvinna då nya kartor tas fram. Förutom dessa 374 namn finns givetvis mängder av ännu mera "lokala" benämningar, vilka i vissa fall fallit i glömska.

Förteckningen är skapad utifrån nuvarande karta från Lantmäteriet (11D SO Munkfors edition 4 1996). Mitt mål är att senare även studera historiska kartor för att kunna göra förteckningen så komplett som möjligt.

Sammanställningens delar

Jag har delat upp sammanställningen i tre delar:

- Boställen
- Sjöar, tjärnar och bäckar
- Mossar, berg och höjder mm.

Vissa namn förekommer flera gånger och där har jag försökt beskriva dessa platsers lägen, genom att referera till någon plats i närheten.

Kommentarer

I och med Nyed inte haft några indelta soldater så finns här inte så många platser med personnamn i. Vissa undantag förekommer, t ex Jacksängen, Jonsbol (Jons boställe), Jonsbyn, Karlsberg, Nykvistsängen, Persbol (Pers boställe), Sprint-Ollestugan, Svenserud (Svens hygge), Såneby (Sonids by).

Om Björnåsfallet kommer från att det är en odling vid åsen där det funnits björn, eller om det var en person som hette Björn, som odlat upp denna ås får vara osagt. Dock vet vi ju att en person vid namn Biör (Björn) fanns i trakterna av Fageråsen vid 1700-talets början. Denne Biör Svensson var far till Christina Biörsdotter, vilken var vår anfader Erik Jonssons hustru.

De flesta namnen verkar snarare härledas till naturliga namn som t ex Ängen, Högåsen och Mångstorp (ett torp vid sjön Mången). Andra namn som innehåller "bränning", "fall" och "rud", betyder i tur och ordning svedjor, odlingar och gläntor/hyggen.

Bland mossar och myrar finns lite mera "spännande" namn som t ex:

Dränkmossen
Arrestmyren
Tjyv mossen
Jungfrumossen
Majas myr

Här kan man ju ana vad som gett mossarna deras namn.

Boställen

Acksjöhyttan	Hagen (öster Bäckelid)	Norra Norum	Udden (öster Duvenäs)
Acksjön	Haget	Norra Rådom	Upperud
Ambjörbyn	Haresängen	Norum	Valskerud
Arviken	Hedås	Norumsgård	Valskerudshöjden
Asplunden (väster Bäckelid)	Herrån	Nybacka	Vänern
Asplunden (öster Bäckelid)	Hinket	Nygård	Västanå
Backa	Hopängen	Nykvistsängen	Västby
Backarna	Hultebyn	Nyängen	Västra Hult
Berget (norr Acksjön)	Hålan	Näs	Västra Hävden
Berget (öster Slängserudstorp)	Hållängen	Ottersäng	Ås
Bergslogen	Häggstöd	Persbol	Åsarna (nordväst Lindfors gård)
Bergstorp	Höglunda (norr Färnsviken)	Reparetorp	Åsarna (öster Norra Rådom)
Björketorp	Höglunda (söder Fageråsen)	Rudsberg	Åsdalen
Björneborg	Högåsen	Rusta	Åsen (nordväst Björketorp)
Björnåsfallet	Höjden	Rådatorp	Åsen (norr Färnsviken)
Blombacka	Höjdängen	Råglanda	Åsen (söder Gaperud)
Blåsåsen	Jacksängen	Rävmosskojan	Åsen (väster Fageråsen)
Borskerud	Jonsbol	Rönningen	Åstorp
Bromyren	Jonsbyn	Sandbacken	Åsängen
Brånen	Karlsberg	Sandlyckan	Ångarna (nordöst Norra Rådom)
Bråten	Kartkullen	Sandmon (sydväst Södra Rådom)	Ångarna (norr Västanå)
Bråxnäs	Krakerud	Sandmon (väster Sundstorp)	Ångarna (väster Fageråsen)
Bränningarna	Kristineberg	Sandtorp	Ångarna (väster Ångebäck)
Bränningfallet	Kullen (norr Norra Rådom)	Sjöfallet	Ångebäck
Brännmyren	Kullen (söder Duvenäs)	Sjön	Ångebäckstorp
Buskarna	Kullen (söder Gaperud)	Sjöstad	Ången (sydväst Södra Rådom)
Bäckelid	Kullängen	Sjöstadslyckan	Ången (sydöst Åstorp)
Bäcken	Kvarnfallet	Sjöändan	Öde
Böckelhöjden (norr Norum)	Kägelholm	Skinntorp	Österängarna
Böckelshöjden (norr Mångstorp)	Källorna	Skogsberg	Östra Hult
Dalen	Kärren (söder Krakerud)	Slängserud	Östra Laskerud
Duvenäs	Kärren (väster Acksjön)	Slängserudstorp	Östra Sund
Edet	Kärret	Slättfallet	Övre Haga
Edsskogen	Ladbråten	Smedkullen	Övre Haget
England	Lafallet	Snåret	Övre Udden
Fageråsen	Landsvägsbråten	Solberg	
Falkarsed	Laskerud	Sprint-Ollestugan	
Fallet	Lerfallet	Spätterud	
Fallkullen	Lernäset	Stackängen	
Fasterud	Lillängen	Stenfallet	
Finnhöjden	Lindfors	Strand (söder Krakerud)	
Färnslund	Lindfors gård	Strand (söder Lindfors)	
Färnsviken	Livelund	Sund	
Föske	Lyckan	Sunden	
Föske gård	Lövåsen	Sundstorp	
Gaperud	Molkom	Sundängen	
Gatan (söder Norum)	Molkomsberg	Sutterhöjden	
Gatan (söder Nybacka)	Mosserud	Suttertjärn	
Gatan (väster Föske gård)	Mossängen	Svenskerud	
Getebol	Myren (norr Lövåsen)	Sågarsfallet	
Glupen	Myren (norr Södra Rådom)	Sågen	
Grönfallet	Myren (väster Sundstorp)	Såneby	
Gällserud	Myrkullen	Södra Rådom	
Gärdet (norr Norra Rådom)	Mångshyttan	Sörgården	
Gärdet (söder Herrån)	Mångstorp	Sörmången	
Gärdet (söder Norum)	Nedre Åsarna	Tidafors	
Haga	Nergården	Titängen	
Hagalund	Nordby	Tjärn	
Hagen (norr Södra Rådom)	Nordmången	Torpet	
Hagen (söder Björketorp)	Norra Björketorp	Udden (norr Norra Rådom)	

Sjöar, tjärnar och bäckar

Abbotjärn	Horrsjöälven	Norra Barsjön	Sågtjärn
Arnflyet	Hävdjärn	Norumsälven	Tjärnsjön
Björntjärnen	Kamptjärnen	Näsälven	Tjärnsälven
Bläcktjärnen	Kotjärn	Oxhagstjärn	Torbäcken
Byckelsälven	Kvarnbäcken	Prostgårdsälven	Västra Örten
Böckelstjärn	Lilla Bergtjärnen	Rotmyrsbäcken	Åstorpstjärnen
Dammtjärnen	Lilla Böckeln	Skerbäcken	Östra Örten
Djupedalsbäcken	Lomtjärn (i Lommossen)	Stora Böckeln	
Flyttälven	Lomtjärnen	Storbäcken	
Gapern	Mellantjärnen	Styggjärn	
Gravendalsbäcken	Molkomssjön	Suttertjärn	
Hillingtjärn	Mången	Svartbäcken	
Horrsjön	Mångstorpstjärnen	Svinsjön	

Mossar, berg, höjder och övriga platser

Arnäset	Hedbacka	Långlidsberget	Storön
Arrestmyren	Hedåsmossen	Majas myr	Svinkullen
Barnmossarna	Hultberget	Mellanskogen	Sånebymossen
Berghusudden	Hultebyhöjden	Mohöjden	Sälgbäcksmossen
Bergstorpshöjden	Håcksberget	Myggbomossen	Tjurhöjden
Bergstorpsmossen	Hållängsmossen	Mångsmossen	Tjyvsmossen
Björndalsmossen	Hällebergshöjden	Nordbyberget	Torpberget
Brattforsheden	Jungfrumossen	Nordbynäset	Torpet
Brinkberget	Jönsberget	Norumshöjden	Torpsmossen
Böckelskogsmossen	Kampmossen	Orskullen	Torrakhöjden
Dränkmossen	Kamptjärnen	Oxhagsmossen	Torraktberget
Duvnåshöjden	Karlsbergshöjden	Oxhagsudden	Torsmyren
Edet	Klevhöjden	Prästdalsmyren	Tranmossen
Edsskogen	Klingerudsmynen	Rotmyren	Trehörningen
Ekhöjden	Klintarna	Rådomsmossen	Trehörningsmossen
Fageråskullen	Klockareudden	Råglandaberget	Trättfallsmossen
Fageråsmossen	Kolhusmossen	Råstensbergen	Tvelaberget
Fallet	Korpberget	Skalleråsen	Udden
Fallkullen	Koögat	Skarsjömossen	Vitmossen
Finnmyren	Krakerudsmossen	Skinnarklätten	Yttre näset
Fjället	Kusberget	Skomakarhöjden	Åstorpsmossen
Flintbergen	Kvarnfallet	Spjutmossen	Öhöjden
Flymossen	Kvarnkärren	Späterudsmossen	Övre hammaren
Fotflången	Ladbotten	Stackmossen	
Fågelmossen	Laxkroksmossen	Staffkullen	
Getbergen	Lermossen	Storfallshöjden	
Getebolsholmarna	Lillmossen (nordost Mångstorp)	Stormossen (nordväst Karlsberg)	
Getmossen	Lillmossen (norr Herrån)	Stormossen (söder Acksjöhyttan)	
Gräsbackarna	Lillmossen (sydväst Sundstorp)	Stormossen (söder Smedkullen)	
Harshöjden	Lommossen	Storåsen	